

primjer, ne smije se upotrebljavati komprimirani zrak za uklanjanje nakupina prašine s instrumenata, stvarajući tako suspenziju zapaljivog praha u zraku, što upravo pokušavate spriječiti. Osim toga, kao što to ilustrira eksplozija prašine u West Pharmaceutical Services, mjesto na kojem se nakuplja prašina ne mora biti očigledno, kao na primjer u prostorima iznad višeslojnog stropa.

Kao što je ranije spomenuto, kontrola izvora zapaljenja bit će dio strategije otklanjanja rizika. Izvori zapaljenja mogu biti minimalizirani prikladnim dizajnom opreme, u skladu s električkom klasifikacijom prostora, povezivanja i uzemljenja, uklanjanjem ili izolacijom grijanih površina u tom prostoru, prikladnim dozvolama za rad na povišenim temperaturama i tako dalje.

Konačno, rizik može biti smanjen na minimum kako aktivnom tako i pasivnom kontrolom (smanjenjem rizika) eksplozije. Djeletovine mjere mogu uključivati na primjer prikladan raspored protupožarnih sredstava, ventilacijskim sustavom za sprečavanje iskrenja i drugim specijaliziranim prigušnim sustavima.

Zaključak

Upravljanje rizikom kod eksplozija uzrokovanih prahom treba voditi na sličan način kao i strategiju postavljenu regulatornim dokumentom OSHA PSM. Razumijevanjem procesa, identifikacijom opasnosti i zaštitom od opasnosti može se rizik od eksplozije pršastih tvari svesti na prihvatljivu razinu.

Citirani izvori:

1. "Investigation Report, Combustible Dust fire and Explosion (7 poginulih, 37 ozlijednih)", CTA Acoustics, Corbin Kentucky, 20. 02.2003.
2. "Dust Explosions in the Process Industries, 3. Izdanje, R. K. Eckhoff
3. "CSB Investigation Digest, Dust Explosion at West Pharmaceutical Services, travanj 2005."

(Izvor: Environmental expert Com. Izvorno objavljeno u veljači 2009.
Autor članka: Rick Curtis)

društvene vijesti

Nagrada HDKI mladim kemijskim inženjerima

Dobitnici Nagrade za 2008. godinu:

1. Mr. sc. Karolina Maduna Valkaj, dipl. ing., Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Zagreb i
2. Marko Ukrainczyk, dipl. ing., Institut Ruđer Bošković, Zagreb

Na natječaj dodjele Nagrade HDKI mladim kemijskim inženjerima, objavljen u časopisu *Kemija u industriji* 57:9 (2008) prijavila su se gore navedena dva kandidata, za koje je Povjerenstvo u sastavu: prof. dr. sc. Lj. Matijašević, FKIT, Zagreb (predsjednik), prof. dr. sc. Antun Glasnović, FKIT, Zagreb, dr. sc. Damir Kralj, IRB, Zagreb, prof. dr. sc. Branko Tripalo, PBF, Zagreb i prof. dr. sc. Ratko Zanetić, KTF, Split, jednoglasno zaključilo da su izuzetno kvalitetni te je stoga preporučilo Upravnom odboru HDKI da im dodijeli dvije ravnopravne Nagrade.

Obrazloženje:

Istraživački rad kandidatkinje mr. sc. Karoline Madune Valkaj vezan je uz projekt *Kataliza u zaštiti okoliša*, a njezin se doprinos očituje u razvoju djeletovornog i ekonomičnog katalitičkog procesa za obradu otpadnih voda zagađenih fenolom. Kandidatkinja je do sada objavila tri rada citirana u bazi podataka *Current Contents*, četiri znanstvena rada objavljena u zbornicima međunarodnih skupova, dva recenzirana rada objavljena u zbornicima domaćih skupova, 18 kongresnih priopćenja te je za rad koji ju kvalificira za Nagradu dobila posebno priznanje na "3. međunarodnoj izložbi

inovacija, novih ideja, proizvoda i tehnologija, ARCA 2005". Te iste godine nagrađena je za usmenu prezentaciju rada na *International Course New Trends in Catalyst* u Bruxellesu, primila je srebrno odličje *INOVA MLADI 2007* i nacionalnu stipendiju *L'OREAL-UNESCO "Za žene u znanosti"* 2008.

Istraživački rad kandidata **Marka Ukrainczyka** vezan je uz tehnološki istraživačko-razvojni projekt *Razvoj adaptivnog tehnološkog postupka pripreme taložnog kalcijeva karbonata*, a njegov se doprinos, u konačnici, očituje u konstrukciji višenamjenskog kemijskog reaktora uvećanog laboratorijskog mjerila, koji omogućuje potpunu regulaciju procesa. Kandidat je do sada objavio pet znanstvenih rada objavljenih u bazi podataka *Current Contents*, jedan rad objavljen u časopisu *Kemija u industriji*, pet recenziranih znanstvenih rada objavljениh u zbornicima međunarodnih skupova te pet priopćenja objavljениh u zbornicima skupova. Također, na "3. međunarodnoj izložbi inovacija, novih ideja, proizvoda i tehnologija, ARCA 2005" kandidat je za svoj rad nagrađen *Zlatnom Arcom*, kao i glavnom nagradom Mađarske udruge inovatora, *Genius Cup*.

Upravni odbor HDKI na svojem 11. sastanku održanom 11. prosinca 2008. jednoglasno je prihvatio prijedlog Povjerenstva. Kollegici Valkaj i kolegi Ukrainczyku Nagrada mlađim kemijskim inženjerima uručit će se na XXI. hrvatskom skupu kemičara i kemijskih inženjera, koji će se održati u Splitu (Trogiru) od 19. do 22. travnja 2009. Tom prigodom će dobitnici Nagrade održati predavanja i izložiti svoje doprinose u znanstvenom odnosno stručnom radu za koji su zaslužili Nagradu.

Čestitamo mlađim dobitnicima!

OBAVIEST

o otvorenom natječaju za prijavu **tema budućih natječaja EUROCORES-a**, koje provode European Science Foundation i Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologiski razvoj RH

2009 CALL FOR EUROCORES THEME PROPOSALS

We are pleased to inform you that the **ESF Call for EUROCORES themes 2009** is now open.

The ESF is inviting well developed ideas (theme proposals) for the creation of **new EUROCORES Programmes** with the deadline of **29 May 2009 (noon CET)**.

The Call for theme proposals is available on the following website: <http://www.esf.org/eurocore>

Please note that theme proposals will be submitted online. Applicants should consult the online application guidelines and the details of the call for theme proposals.

More information on the EUROCORES Scheme can be found on the webpage given above. If you have any queries please send an email to: eurocores@esf.or

Your assistance is requested for disseminating this opportunity within your scientific communities and networks as widely as you can.

Sincerely, Eléonore Piemont and Farzam Ranjbaran

Ms. Eléonore Piémont

Senior Administrator

EUROCORES Scheme Coordination

CEO Unit

European Science Foundation

BP 90015

1 quai Lezay Marnésia

67080 Strasbourg cedex, France

Tel: +33 3 88 76 71 57

Fax: +33 3 88 37 05 32

Email: epiemont@esf.or

Web: <http://www.esf.org/eurocore>

Obavijest preplatnicima časopisa *Kemija u industriji* i članovima Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehologa

Molimo sve preplatnike i članove društva da **što prije** podmire svoje obveze za 2009. godinu. Time omogućujete redovito izlaženje časopisa *Kemija u industriji* i rad Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehologa.

Uplate šaljite na žiro-račun HDKI kod Zagrebačke banke, Zagreb:

HDKI Zagreb, 2360000-1101367680

Molimo Vas, ukoliko plaćate:

- a) **preplatu** na uplatnici **obvezno** navedite ime i prezime uplatitelja te svrhu uplate: pretplata za časopis KUI za 2009. godinu i broj preplatnika, a u pozivu na broj redni broj računa uplatitelja,
- b) **članarinu** na uplatnici **obvezno** navedite ime i prezime uplatitelja te svrhu uplate: članarina za 2009. godinu i broj članske iskaznice, a u pozivu na broj redni broj računa uplatitelja,
- c) **članarinu i preplatu** na uplatnici **obvezno** navedite ime i prezime uplatitelja te svrhu uplate: članarina i pretplata za 2009. godinu i broj članske iskaznice, a u pozivu na broj redni broj računa uplatitelja.

Zahvaljujemo,
Uredništvo